

ادامه از صفحه اول

طالبان کاتلیوزر تشکیل ارتش اروپایی خواهد شد؟

یکی از علل یک‌جانبه‌گرایی آمریکا در سیاست خارجی و بی‌اعتنایی به متحدان خود در آن سوی آتلانتیک را می‌توان در این نکته جست‌وجو کرد که اتحادیه اروپا اساساً فاقد ابزارهای کافی در تحقق اهداف سیاست خارجی خود است. اتحادیه در مؤثرترین حالت خود محدود به استفاده از ابزار تحریم است که آن هم در برابر گروهی نظیر طالبان، نفوذ کافی ندارد. یک‌جانبه‌گرایی آمریکا و ضعف راهبردی اروپا در سیاست خارجی به دوران ترامپ محدود نمی‌شود. یکی از برجسته‌ترین مصدقین ناتوانی اروپا در عرصه‌های راهبردی را می‌توان در بحران سوریه و پس از آن در ماجرای کریمه جست‌وجو کرد. درحالی‌که پس از انتشار اخبار به‌کارگیری سلاح شیمیایی در سوریه و انتساب آن به دولت این کشور، تشبیهای فرانسوی آماده پرواز و حمله به اهدافی در سوریه بودند، پاریک اویاما به‌طول یک‌جانبه از خط قرمزى که خود تعیین کرده بود، عقب نشست و فرانسوا اولاند، رئیس‌جمهور وقت فرانسه نیز ناگزیر به لغو عملیات شد. در موضوع کریمه نیز به درجات مختلفی شاهد ناتوانی اروپا بودیم که در فقدان یک نیروی نظامی مؤثر، از سر استیصال به تحریم روسیه روی آورد. بنابراین، اگر ابزارهای متعارف سیاست خارجی را دیپلماسی، کمک‌های خارجی/توسعه‌ای و کمک‌های بشردوستانه از یک‌سو و تحریم و نیروی نظامی از سوی دیگر در نظر بگیریم، اتحادیه اروپا فاقد مهم‌ترین ابزار ممکن است.

جوزپ بورل، مسئول عالی سیاست خارجی

اتحادیه اروپا، بیش از هر مقام دیگری در اتحادیه اروپا با صراحت از ضرورت قوی‌شدن این بلوک سخن گفته و از نخستین روزهای مسئولیت خود تأکید بر «یادگیری زبان قدرت» کرده است. ایده تشکیل ارتش اروپایی قدیمی به اندازه هم‌گرایی اروپایی در آغازین سال‌های دهه ۵۰ میلادی دارد؛ یعنی زمانی که به پیشنهاد نخست‌وزیر وقت فرانسه، طرحی برای تشکیل جامعه دفاعی اروپا و ایجاد ارتشی مشترک ارائه و پس از تصویب شش کشور عضو جامعه ذغال و فولاد، برای تصویب به مجالس ملی ارسال شد. طولی نکشید که پارلمان فرانسه با رد این معاهده، دست رد بر سینه رؤیای تشکیل نیروی نظامی اروپا زد. رسوایی فرودگاه کابل و ضعف لجستیکی و ناتوانی امنیتی کشورهای اروپایی در غیاب ایالات متحده، این کشورها را مجبداً به سودای تشکیل نیروی نظامی با شکلی از واحدهای واکنش سریع انداخته است؛ اما واقعیات ساختاری موجود حاکی از آن است که سودای خودمختاری استراتژیک از محدوده حرف و بیانیه فراتر نخواهد رفت. واقعیت آن است که در دنیای امروز، کشورهای اروپایی نه به تنهایی آن‌قدر قدرت دارند که بتوانند در معادلات استراتژیک تأثیرگذار باشند و نه به‌صورت دسته‌جمعی آن‌قدر متحد هستند که بتوانند هم‌گرایی اروپایی را به حوزه‌های نظامی و امنیتی تسری دهند. اگرچه در سال‌های اخیر و به‌ویژه در دوران ریاست‌جمهوری ترامپ، صداهای بلندتری از بلوک اروپایی برای خودمختاری استراتژیک به گوش رسیده است، اما نیل به این هدف مستلزم هم‌گرایی بیشتری در حوزه سیاست خارجی و امور امنیتی است. در شرایطی که هرگونه تصمیم در عرصه سیاست خارجی نیازمند اتفاق نظر همه ۲۷ عضو اتحادیه اروپا بوده و تجهیز و بسیج نیروهای نظامی نیز به اراده حاکمیتی این کشورها بستگی دارد، به نظر می‌رسد که کوچک‌ترین عضو اتحادیه اروپا به‌سادگی توان مناعت‌ست از قانون‌گذاری در این عرصه را نداشته و کشورهای بزرگ‌تر نیز حاضر نباشند جور ضعف نظامی کشورهای ضعیف‌تر را به دوش بکشند. همین عدم هماهنگی میان حاکمیت‌های اروپایی باعث شده است اتحادیه اروپا حتی اسکان بهره‌گیری از گروه جنگی هزارو ۵۰۰ نفره‌ای را که از سال ۲۰۰۵ تشکیل شد و به صورت دوره‌ای در مدیریت شش‌ماهه کشورهای عضو در زمان ریاست آنها بر شورای اروپا قرار دارد، نداشته باشد. در این وضعیت جوزپ بورل به پادشاهی شبیه است که نه تاج و تختی دارد و نه ارتش و بارویی، بلکه بر مجموعه وسیع دیوانی حکم می‌راند!

♦ **دانشجوی دکتری مطالعات اروپا در دانشگاه تهران**

موانع یوروگر اتیک شادزیستن

یکی از بزرگ‌ترین موانع برای شادزیستن صداوسیماست. این سازمان عریض و طویل بودجه زیادی صرف برنامه‌های فاقد محتوا و بی‌ارزش می‌کند و سلبریتی‌ها را با هزینه گزاف برای ایجاد برنامه‌های سرگرمی تقلیدی و آبکی به خدمت می‌گیرد که کاری عبث و بی‌هوده است. این سازمان هرگونه برنامه‌های شادی که توسط جامعه مدنی اجرا می‌شود، به نقد و پرسش می‌گیرد و آن را مخالف ارزش‌های جامعه می‌داند. سانسور بزرگ‌ترین ابزار صداوسیما برای جلوگیری از شادی و نشاط است. ساختار مدیریتی صداوسیما به گونه‌ای است که برنامه‌های آن در خدمت گروه کوچکی از جامعه است.

سیاست

عده‌های دولت سیزدهم

عده‌های دولت سیزدهم پاشنه آشیل رئیسی

سرنوشت اصلاح‌طلبان در انتظار اصولگرایان

قاسمی برای دوزدن تحریماه استفاده می‌شد که نفت بفروشد و او هم تلاش جدی کرد. الگوی وزرای روحانی خود روحانی بود و حالا الگوی وزرای رئیسی هم خود رئیسی». سلیمی‌نمین مدعی است که دولت فعلی می‌تواند نفت بیشتری بفروشد چون انگیزه دارد: «ما راه لبنان را برای فروش نفت باز کردیم و راه‌های دیگری را هم می‌توانیم باز کنیم. الان پیش‌بینی این است که فروش نفت زیاد شود. دوزدن تحریم‌ها تلاش زیاد می‌خواهد که مردان دولت رئیسی انگیزه این تلاش را دارند.» او افزود: «اما درباره مسائل دیگر نمی‌شود قضاوت کرد. اینکه آیا این دولت اهل مشورت یا استفاده از تجربیات و عقل جمعی هست یا نه هنوز معلوم نیست. اما آنچه مشخص است این است که امروز مجلس به دولت اعتماد دارد، قوه قضائیه به دولت اعتماد دارد و همه اینها یعنی مذاکرات آتی هسته‌ای می‌تواند به نتایج خوبی منجر شود تا هم برخی مشکلات حل شود و هم رئیسی بتواند به وعده‌هایش عمل کند.» اما آذر منصوری، فعال سیاسی اصلاح‌طلب و قائم‌مقام حزب اتحاد ملت، با اشاره به اینکه همه رأیی که به سید رئیسی ریخته شد مربوط به رأی تکلیف‌گرا نبود، گفت: اگر این ۳۲ درصدی که به او در انتخابات داده شد، تکلیفی باشد، در ۱۴۰۴ هم با همین رویه و رویکرد ادامه پیدا می‌کند. او به «شرق» گفت: فارغ از اینکه شکاف‌های بین اصولگرایان که امروز زمره‌هایش مطرح است تعمیق شود یا نه و اینکه آنها به گزینه‌های دیگر برسد یا نه، باید این را در نظر گرفت که همه افرادی که به رئیسی رأی دادند

در گفت‌وگو با صادق زیباکلام

پشت پرده در خواست محاکمه روحانی

مردم شکایتی از رئیس‌جمهور مشتمل بر ۱۶ بند، پیرامون موضوعات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی را تقدیم کمیسیون اصل ۹۰ مجلس کرده‌اند. ... با توجه به تنوع موضوعات مطرح‌شده در این شکواییه، به فراخور موضوعات، کمیته‌های مختلف کمیسیون در این خصوص تشکیل جلسه داده و موضوع را بررسی خواهند کرد و سیر قانونی طی خواهد شد و کمیسیون اصل ۹۰ با توجه به وظیفه ذاتی خود در چارچوب قانون اساسی به این موضوع ورود کرده و به طرز کار آن رسیدگی خواهد کرد.»

البته همان زمان هم به نظر می‌رسید چنین تحرکاتی بیشتر برای لابردن سطح فشار بر روحانی است تا یک پیگیری دقیق از باب وظیفه نظارتی مجلس. هرچند این فشارها فقط محدود

به درخواست محاکمه نبوده و بعضاً مشاهده شده که انتقاد جای خود را به طلب مرگ داده است؛ مثلاً مجتبی ذوالنورین در قامت نمایندگی مجلس استوار مرگ روحانی هم شده بود. او در آبان ۹۹ در توییتی نوشت: «جناب روحانی! اگر برای توجیه مذاکره با دشمن، علت صلح امام حسن یا معاویه را خواست اکثر مردم از امام ذکر می‌کنید، امروز کثرت قاطع ملت ایران به کمتر از عزل و مجازات شما راضی نمی‌شوند. با منطق شما، رهبر انقلاب باید دستور دهند هزار بار شما را اعدام کنند تا دل مردم عزیز راضی شود.»

حالا پرسش مهم این است که چرا اکنون که روحانی دیگر مسئولیتی ندارد و کار در اختیار اصولگرایان است، چنین فشارهایی خاصه در حوزه سیاست خارجی به او و تیم دیپلماسی دولتش وارد می‌شود؟ و برخی نیروها با طرح کلیدواژه محاکمه روحانی چه هدف یا اهدافی را دنبال می‌کنند؟

زیباکلام: تندروها با دینامیت بازی می‌کنند

صادق زیباکلام، استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران، در پاسخ به این پرسش به «شرق» گفت: «هدف اصلی این‌جوسازی‌ها به‌انحراف‌بردن افکار عمومی است. اگر یادتان باشد اواخر خرداد و اوایل تیر، یعنی زمانی که نتایج انتخابات مشخص بود و آقای رئیسی برنده انتخابات شده بود، آقای روحانی چند بار گفت که همه‌چیز برای امضای توافق وین آماده است و در این توافق مشخص‌شده که تحریماه باید رفع شود، چه اشخاصی از لیست تحریم خارج می‌شوند، ایران باید در چارچوب آژانس چه کارهایی انجام دهد، طرف‌های غربی باید چه کار کنند و ...»

روحانی چند بار این مسائل را مطرح کرد و گفت که امروز امکان لغو تحریم‌ها وجود دارد. دولت آقای رئیسی روی کار آمد و انتظار این بود که نخستین و مهم‌ترین کارش ادامه مذاکرات وین و به‌سرانجام‌رساندن آن باشد، اما چنین نشد و هرچه جلوتر آمدیم، دیدیم که گویا هیچ برنامه‌ای

سیاست

عده‌های دولت سیزدهم

رایشان تکلیفی نبوده است؛ چون حداکثر رأی تکلیفی اصولگرایان در انتخابات هیچ‌وقت به ۳۲ درصد نرسیده و نمی‌رسد، بلکه به نظر می‌رسد همین میزان رأی هم در نتیجه شعارها و وعده‌هایی بود که رئیسی در انتخابات داد و نوعاً دولت خودش را دولت محرومان عنوان و تلاش کرد در وعده‌هایش بگوید که بالاخره از کوچک‌شدن سفره‌های مردم جلوگیری خواهد کرد. منصورى گفت: بخشی از جامعه که تحت فشار اقتصادی بودند، به خاطر همین وعده‌ها به او رأی دادند. پس همه رأی او تکلیف نبوده و اگر در چهار سال آینده رئیسی نتواند در راستای وعده‌هایش در زمینه اقتصاد و عدالت که شعار آن را در انتخابات داده است، گام‌هایی را بردارد، به‌طور قطع بخشی از رأی خودش را از دست خواهد داد و این در واقع تنها یک سویه مسئله است. مسئله دیگر این است که آن بخش از جامعه

هم که در این انتخابات گزینه‌ای برای رأی‌دادن نداشت یا به هر علتی رأی نداد، در چهار سال پیش‌رو مطالبه‌گری‌هایش را ادامه خواهد داد و همه اینها این ضرورت را ایجاد می‌کند که رئیسی در زمینه اقتصاد دست به اقداماتی بزند که فشار اقتصادی را بردارد، جلوی تورم لجام‌گسیخته را بگیرد و کشور را از رکود دربرآورد. در مجموع تیم اقتصادی او باید به‌گونه‌ای عمل کند که در چهار سال اول ریاست‌جمهوری‌اش اقتصاد بتواند نفس بکشد. منصورى با اشاره به اینکه این گشایش‌های اقتصادی هم رخ نمی‌دهد مگر اینکه مسئله تحریم‌ها و اف‌ای‌تی‌اف حل شود، گفت: چون این دو در پیوند با هم هستند و بدون هم اقتصاد ایران نمی‌تواند از این وضعیت خارج شود. نایب‌رئیس حزب اتحاد ملت در ادامه گفت: اما مسئله این است که این گشایش‌ها در تعارض با شعارهایی است که حامیان سیاسی آقای رئیسی و جریان اصولگرایی در هشت سال قبل در تقابل با دولت روحانی دادند. برای همین به‌نتیجه‌رسیدن برجام و اف‌ای‌تی‌اف کار ساده و راحتی برای رئیسی نیست و او چه در بحث توجه به محرومان و عملیاتی‌کردن وعده‌ها و چه در بحث تحریم‌ها، برجام و اف‌ای‌تی‌اف با مشکلاتی جدی روبه‌رو است. منصورى در انتها ابزار امیدواری کرد که هم روند مذاکرات هسته‌ای در دولت به سرانجام برسد و هم پروژه رفع تحریم‌ها؛ چراکه اگر به نتیجه نرسد قطعا بخش درخور توجهی از بدنه رأی‌دهنده به رئیس دولت سیزدهم، در ۱۴۰۴ رأی نخواهند داد.

در گفت‌وگو با صادق زیباکلام

برای این منظور وجود ندارد. دور جدید مذاکرات هسته‌ای در وین که آقای عراقچی آن را پیش می‌برد، با هماهنگی همه نهادهای بالادستی بود و همه از جزئیات آن اطلاع داشتند و جالب است که هیچ نهادهی با آن مخالفت نکرد و طبیعی بود که دولت آقای رئیسی کار سختی در پیش نداشته باشد و همان مذاکرات را ادامه دهد تا تحریماه رفع شود، اما آقای رئیسی هیچ تصمیمی نگرفت؛ زیرا برنامه خاصی با نفقات مشخص‌شده‌ای برای این کار وجود نداشت.»

او ادامه داد: «آقای رئیسی از فروردین ۱۴۰۰ می‌دانست که اگر رئیس‌جمهور شود، یکی از مهم‌ترین مسئولیت‌هایش مذاکرات وین است و می‌توانست از همان زمان مشخص کند که چه فردی قرار است مذاکره‌کننده باشد و شکل

مذاکره باید چگونه باشد؛ اما هیچ‌کدام از اینها در دستور کار قرار نگرفت و حالا معلوم نیست شخص مذاکره‌کننده عراقچی خواهد بود یا خیر؟ هیچ چیز مشخص نیست، اما اینکه اینها لزوماً دلیل فشارهای اخیر با عنوان محاکمه روحانی نیست. نیروهای رادیکال خواستار چند سال مدام به روحانی گفتند چرا تمام تمرکز را بر برجام گذاشته‌ای؟ گفتند چرا برای دولت رفع تحریم‌ها باید به این میزان اهمیت دارد؟ آنها مدام شعارهای توجه به داخل را مطرح می‌کردند و می‌گفتند به جای تمرکز بر موضوع مذاکرات باید از منابع داخلی خودمان استفاده کنیم و نمی‌خواستند قبول کنند تا زمانی که تحریماه به قوت خود باقی است، امکان استفاده از ظرفیت‌های داخلی هم فراهم نمی‌شود. حالا آنها که دولت فعلی را مقبول می‌دانند، به‌راحتی نمی‌پذیرند که رئیسی و دولتش وارد مذاکراتی شود که ادامه کار روحانی است. برای آنها خود نیست که مشخص‌شود باید اولویت دولت روحی تحریم‌ها باشد؛ بنابراین چاره‌ای نداشتند جز اینکه بگویند برای دولت رئیسی مهم نیست که برجام احیا می‌شود یا نه. از سوی دیگر به روحانی و تیم دیپلماسی دولت وقت هم اتهام‌هایی ازجمله ارتباط با غربی‌ها را بزنت تا مذاکره در دولت رئیسی را با مذاکره در دولت روحانی متفاوت جلوه دهند.»

زیباکلام همچنین گفت: «همه می‌دانیم که مذاکرات هسته‌ای و توافق‌نامه برجام زیر نظر همه نهادهای بالادستی بوده است. اتفاقاً آقای ظریف هم مورد اعتماد مقام معظم رهبری بود. با این اوصاف این سخنان که روحانی و طرف و دیگر دولتی‌ها در موضوع مذاکرات هسته‌ای دچار عمل مجرمانه‌ای شده‌اند، صرفاً هوجی‌گری است. من به‌صراحت می‌گویم که تندروها با دینامیت بازی می‌کنند. آنها تصور می‌کنند حالا که آمریکا از افغانستان خارج شده، یک شکست بزرگ را تجربه کرده است و نزد جامعه بین‌المللی اروپایی ندارد؛ پس حالا ایران دست برتر را دارد و می‌توان

سال نوزدهم • شماره ۴۰۹۱ • روزانه شرق

روزنه

از سوی مقام معظم رهبری صادر شد

پیام تسلیت در پی درگذشت رئیس مجلس اعلاى اسلامی شیعیان لبنان

● **بایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری:** حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در پیامی به دبیر کل حزب‌الله لبنان، درگذشت حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای شیخ عبدالامیر قیبلان، رئیس مجلس اعلاى اسلامی شیعیان لبنان را تسلیت گفتند. متن پیام مقام معظم رهبری به این شرح است: بسم‌الله الرحمن الرحیم، حضرت مستطاب حجت‌الاسلام‌والمسلمین جناب آقای سیدحسن نصرالله دامت‌برکاته، درگذشت عالم مجاهد مرحوب حجت‌الاسلام‌والمسلمین آقای شیخ عبدالامیر قیبلان رحمت‌الله‌علیه را به خانواده مکرم ایشان و به مجموعه ارششدن مجلس اعلا و همه ارادتمندان و دوستان آن مرحوم و به عموم شیعیان لبنان تسلیت عرض می‌کنم. ایشان دوست بالارزش و باوفایی برای جریان مقاومت و شخص حضرت‌عالی بودند و عمر بابرکتی را در خدمت هدف‌های عالی در لبنان گذرانیدند. رحلت ایشان موجب تأسف است. از خداوند متعال رحمت و مغفرت برای وی مسئلت می‌کنم.

کابینه موقت طالبان اعلام شد

● **شرق:** سخنگوی گروه تروریستی طالبان در افغانستان اعلام کابینه کرد. ذبیح‌الله مجاهد، سخنگوی این گروه تروریستی در نشست کابینه دولت طالبان را به این شرح اعلام کرد: ملا محمدحسن آخوند، نخست‌وزیر؛ ملا عبدالغنی برادر، معاون نخست‌وزیر؛ ملا محمدیعقوب مجاهد، سرپرست وزارت دفاع؛ مولوی امیرخان متکی، سرپرست وزارت امور خارجه؛ سراج‌الدین حقانی، سرپرست وزارت کشور؛ ملا عبدالمنان عمری، سرپرست وزارت فولاید عامه (رفاه)؛ شیخ محمد خالد، سرپرست وزارت امور معروف و نهی از منکر؛ مولوی نجیب‌الله حقانی، سرپرست وزارت مخابرات؛ ملا عبدالحق وثیق، سرپرست وزارت اطلاعات؛ ذبیح‌الله مجاهد، معاون وزارت اطلاعات و فرهنگ؛ قاری دین محمد حنیف، سرپرست وزارت اقتصاد؛ مولوی عبدالحکیم، وزارت شرعیات و دادگستری؛ نوراالله نوری، سرپرست سرحدات و قبائل؛ یونس آخوندزاده، سرپرست توسعه روستایی؛ عبدالحکیم شنی، وزیر عدلیه؛ ملا عبداللطیف منصور، سرپرست وزارت آب و برق؛ عبدالباقی حقانی، سرپرست وزارت تحصیلات تکمیلی؛ ملا هدایت‌الله بدری، سرپرست وزارت دارایی؛ ملا محمد ادریس، رئیس بانک مرکزی؛ شیرمحمد عباس ستانکزی، معاون وزارت خارجه؛ فصیح‌الدین، لوی درستیز (فرمانده ارتش).

گزارش‌ها حاکی است دولت طالبان قرار بوده جمعه اعلام شود. دلیلی برای تأخیر سه‌روزه اعلام دولت مشخص نشده است اما برخی از گمانه‌زنی‌ها اختلافات داخلی در بین طالبان بر سر تصاحب پست‌های مهم از جمله نخست‌وزیری و ادامه جنگ طالبان با جبهه مقاومت در پنجشیر را از علل تأخیر در اعلام دولت طالبان عنوان می‌کنند.

سخنگوی طالبان در این نشست تأکید کرد که کابینه کنونی، یک «کابینه سرپرستی» است و هنوز تمامی وزرا نیز تعیین نشده‌اند اما به‌زودی و در روزهای آینده تکلیف بقیه وزارتخانه‌ها نیز مشخص خواهد شد. او در پاسخ به خبرنگاران اعلام کرد که طالبان خواستار برقراری یک ارتباط خوب با جامعه بین‌الملل از جمله ایالات متحده، همچنین برقراری رابطه با کشورهای مسلمان است. اما تأکید کرد که طالبان به هیچ کشوری اجازه نخواهد داد که در امور داخلی افغانستان دخالت کند.

محمد نسیم، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان نیز دیزور و ساعتی پیش از نشست خبری ذبیح‌الله مجاهد گفته بود این گروه خواستار روابط خوب با تمامی کشورها از جمله آمریکاست. وی اعلام کرد که طالبان خواهان برقراری یک ارتباط خوب با جامعه بین‌الملل از جمله ایالات متحده، همچنین برقراری رابطه با کشورهای مسلمان است. اما تأکید کرد که طالبان به هیچ کشوری اجازه نخواهد داد که در امور داخلی افغانستان دخالت کند.

محمد نسیم، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان نیز دیزور و ساعتی پیش از نشست خبری ذبیح‌الله مجاهد گفته بود این گروه خواستار روابط خوب با تمامی کشورها از جمله آمریکاست. وی اعلام کرد که طالبان خواهان برقراری یک ارتباط خوب با جامعه بین‌الملل از جمله ایالات متحده، همچنین برقراری رابطه با کشورهای مسلمان است. اما تأکید کرد که طالبان به هیچ کشوری اجازه نخواهد داد که در امور داخلی افغانستان دخالت کند.

ذبیح‌الله مجاهد همچنین اعلام کرد که تا زمان اعلام دولت جدید به هیچ فردی اجازه خروج از افغانستان داده نمی‌شود. سخنگوی طالبان به رسانه‌ها گفت که پس از استقرار دولت جدید و وزیران خارجه و کشور هر فردی که مدرک قانونی داشته باشد، می‌تواند از کشور خارج شود. این اظهارات در حالی است که بسیاری از مردم افغانستان پس از سقوط دولت مرکزی افغانستان و گریختن رئیس‌جمهور اشرف غنی از کشور، در تلاش برای خروج از افغانستان بوده‌اند. به‌خصوص کسانی که به خاطر سوابق فعالیت‌های رسانه‌ای، سیاسی و مدنی خود نگران انتقام‌جویی طالب‌ها هستند یا زنان و جوانانی از اسکان ادامه فعالیت‌های خود و آزاد‌های زندگی روزمره زیر سایه حکومت طالبان ناامید هستند. پیش از این منابع آمریکایی گفته بودند که چهار هوایمای حامل اتیاح آمریکایی و همکاران آنها در فرودگاه مولانا جلال‌الدین بلخی در شمال افغانستان آماده پرواز هستند اما طالبان مانع آنها شده‌اند.